

JAARVERSLAG 2018, IVN Afdeling ZOETERMEER e.o.

Inhoud

I. Algemeen

1. Bestuur
2. Leden en donateurs
3. Jaartheme

II. Activiteiten

A. Publieksactiviteiten

1. Cursussen
2. Website
3. Facebook en Twitter
4. Annet de Jongh-lezing
5. Westerparkdag
6. Excursies, wandelingen, kinderactiviteiten en 't Westpunt

B. Activiteiten op verzoek

C. Werkgroepen

1. Zoogdieren/vleermuisonderzoek
2. Kinderactiviteiten
3. Eetbaar en geneeskrachtig groen
4. Bomen
5. Mossen
6. Paddenstoelen
7. Vlinders
8. Natuur en ouderen
9. Duurzaamheid
10. Fotowerkgroep

D. Afdelingsactiviteiten

1. ALV 3 mei
2. ALV 19 november
3. Reünie gidsenopleiding
4. Gidsenmiddag
5. Lelieblad
6. Nieuwsflits

III. Externe betrekkingen

1. Ontwikkelingen op landelijke niveau
2. IVN Zuid-Holland
3. Stichting 't Westpunt
4. Stichting Natuurlijk Zoetermeer
5. Contacten met de gemeente Zoetermeer
6. Samenwerking met andere groene verenigingen
7. Gebruikersplatform De Bali

I. ALGEMEEN

1. Bestuur

Aan het eind van het verslagjaar 2018 is de bestuurssamenstelling als volgt:

Marco Lurks	voorzitter
Rob Schouten	secretaris / penningmeester
Sinie de Jonge	lid
Chris Veldhuysen	lid
Elvira Koolstra	lid

2. Leden en donateurs

Soort lid	Ultimo 2017	Primo 2018	Uitstroom (primo/ primo)	Instroom (primo/ primo)	Ultimo 2018	Primo 2019	Verloop (primo/ primo)
Gewoon Lid	78	71	11	8	76	68	-3
Huisgenoot Lid	15	14	1	2	16	15	+1
Totaal Leden	93	85	12	10	92	83	-2
Gastleden*	0	0	0	1	1	1	+1
Donateurs	24	25	6	0	21	19	-6

* Gastleden zijn personen die lid zijn bij een andere afdeling maar ook actief bezig zijn in onze afdeling. Hun contributie betalen zij bij de eigen afdeling en bij ons zijn zij gratis lid. Het aantal leden is licht en het aantal donateurs is opmerkelijk gedaald. De lichte netto daling bij de leden bestaat echter uit toch wel behoorlijke bruto aantallen in- en uitstroom. In de uitstroom zaten helaas vier gidsen. Uit de instroom is niemand tot nog toe actief geworden binnen onze afdeling. Een tweetal nieuwelingen is binnen het jaar ook al weer uitgeschreven (andere verwachtingen, mogelijk per abuis via internet aangemeld). Twee van de vertrokken donateurs zijn overigens wel lid geworden.

II. ACTIVITEITEN

A. Publieksactiviteiten

1. Cursussen

Er zijn in 2018 geen publiekscursussen geweest.

2. De website

Onze website is tegen het eind van 2018 grondig onderhanden genomen. Menustructuren zijn vereenvoudigd (duidelijker en minder muisklikken) en van een aantal items is de inhoud geactualiseerd.

3. Facebook

Nadat Facebook in 2017 was stilgevallen, is Facebook in 2018 weer gaan leven. Rebecca Hofman heeft het beheer van Facebook IVN Zoetermeer op zich genomen.

4. Annet de Jong-lezing

Op 18 april organiseerde KNNV Zoetermeer, de Vogelwerkgroep en IVN Zoetermeer de Annet de Jong-lezing in het Buitenbeest. Dit keer hield Anneke Wagner een lezing over orchideeën.

5. Westerparkdag

Ongeveer 750 bezoekers bezochten de Westerparkdag 2018. Een speciale dag vanwege het 40-jarig bestaan van IVN Zoetermeer en de Natuurtuin. Deze dag werd georganiseerd

door IVN Zoetermeer, samen met Stichting Vrienden van de Natuur- en Landschappentuin Zoetermeer (hierna Natuurtuin), met een belangrijke bijdrage van de gemeente Zoetermeer. Naast de regionale natuur-en milieuorganisaties waren nieuwe (Zoetermeerse) deelnemers aanwezig op het gebied van duurzaamheid, milieu en sociale activering, o.a. Duurzaamheidscoöperatie DEZo, Reimarkt, Platform Kracht van Groen en met Stichting Piëzo/Ambachtenwerkplaats. Er was een breed programma van informatieve-, educatieve-, doe-, knutselactiviteiten en een fototentoonstelling van o.a. trouwfoto's die zijn gemaakt in de Natuurtuin en/of Westerpark. Ook waren er foto's te zien van de aanleg van de Natuurtuin 40 jaar geleden. Andere nieuwe deelnemers waren o.a.: IJsboerderij de Weipoort, Circus Nevermind, Project Nieuwe Driemanspolder, Voedselbos Treemanspolder, Zoetermeer Zoemt, Schaalsprong, Oudshoorn Boomverzorging, Cateraar Bims en Boems, Adviesbureau Fluitschip en de Nederlandse Malacologische Vereniging.

Mede door het goede weer en goede organisatie wederom een geslaagde aflevering van de Westerparkdag. Meer deelnemende organisaties, een breder aanbod van activiteiten, meer spreiding van activiteiten over een breder gebied, meer bezoekers dan verwacht die ook langer bleven.

6. Excursies, wandelingen, kinderactiviteiten, openstelling 't Westpunt

	Dag	Soort activiteit	Omschrijving	deelnemers
Jan.	29	kinderactiviteit	Cupcakes maken	30
Feb.	12	paddenstoelen	Zoek de rode kelkzwam aan de Broekwegkade	8
	18	Winterse bomen	Patronen, kleuren, knoppen van bomen in de winter in 't Westerpark	20
Ma.	4	Foto-activiteit	Winterse foto's maken in het Baleibos	21
Apr.	1	Indianenwandeling		6
	15	Bomen en struiken	Lente: bloesem en blad	17
	22	Geneeskrachtig en eetbaar	Eetbare planten in het Prielbos	28
Juni	8	Slootjesdag	(Landelijke) Kinderactiviteit: wat leeft er in slootjes? M.n. voor groep 4 Toverberg	31
	10	Slootjesdag	(Landelijke) Kinderactiviteit: wat leeft er in slootjes?	30
	17	Geneeskrachtig en eetbaar	Geneeskrachtig en eetbaar in het Balijbos	45
	24	Indianenwandeling	Hoe ervaart de Noord Canadese Wolfclan de zomer?	11
Aug	19	Fotografie	Fotografie in het Bentwoud	19
	26	Vleermuizen	Vleermuizen met batdetectors ontdekken in het Buytenpark	25
Sept.	16	Geneeskrachtig en eetbaar	Op zoek naar eetbare en gezonde planten in het Binnenpark	28
	16	Natuurbeleving	Natuurbeleving in het Buytenpark	15
	30	Wandelen met natuurbeleving	Prielbos	4
Okt.	6	Veldbiologie	Planten zoeken in het Westerpark	
	14	Paddenstoelenwandeling	Wandeling langs paddenstoelen in de Balij	300
Nov.	4	Bomen en mossen	Bomen en mossen in het Westerpark	5
	11	Natuur en gezondheid	Natuur en gezondheid in het Prielbos	7
Dec.	9	Kinderactiviteit	Voedertakken maken; Balijhoeve	3

Vanaf april tot en met oktober werd regelmatig de eerste zondag van de maand 't Westpunt van 13.00 tot 16.00 opengesteld door IVN-vrijwilligers.

B. Activiteiten op verzoek

	Dag	Soort activiteit	Omschrijving	deelnemers
Apr.	18	Erasmus	Buitenactiviteiten rond 'natuur'	18

C. Werkgroepen

1. Zoogdieren/vleermuisonderzoek

Behalve de excursie vleermuizen tijdens de Nacht van de vleermuis op 26 augustus hebben er onder de vlag van de vleermuiswerkgroep van het IVN geen activiteiten plaatsgevonden.

De monitoringsactiviteiten vinden plaats via het Vleermuisplatform Zoetermeer, waaraan ook enkele IVN-ers deelnemen. Onder de vlag van het vleermuisplatform wordt regelmatig gemonitord met de batdetector en met de batlogger. Om aandacht te geven aan vleermuizen bemensen de deelnemers van het vleermuisplatform af een toe een stand tijdens passende evenementen.

2. Kinderactiviteiten

Het afgelopen jaar heeft de Kinderwerkgroep samen gewerkt met Staatsbosbeheer, de kinderboerderijen en scholen. Op de kinderactiviteiten van IVN zelf kwamen de laatste tijd weinig kinderen af, afgezien van de Slootjesdag. De samenwerking met andere organisaties blijkt een betere manier om kinderen te bereiken; een beleidslijn die de komende jaren zal worden uitgewerkt.

3. Eetbaar en geneeskrachtig groen

De werkgroep kwam in 2019 negen keer bijeen, enerzijds ter voorbereiding c.q. het geven van drie excursies, anderzijds om de eigen deskundigheid te vergroten, zowel de theoretische als de praktische.

4. Bomen

De excursie "Mossen" was dit jaar gecombineerd met de excursie "Bomen". Helaas moest de bijdrage van Taco hieraan door een familiereunie beperkt blijven tot het voorlopen.

5. Mossen

Met als thema "Mossen" heeft IVN Zoetermeer het Westpunt bemand op de eerste zondag van april. Het was stralend weer en er waren veel belangstellenden. De werkgroep bestaat echter nog steeds uit één persoon.

6. Paddenstoelen

In 2018 werd voor de tweede keer een 'Paddenstoelenwandeling' georganiseerd. Het werd een succesvolle dag, mede door het mooie weer. Zo'n 300 mensen bewandelden de paddenstoelenroute door het Balijbos. Gezien de grote belangstelling zal ook in 2019 een dergelijke dag, in een wat eenvoudiger vorm, worden georganiseerd.

7. Vlinders

De werkgroep heeft in 2018 van april tot oktober 24 keer de vlinders op de vaste vlinderroute in het Westerpark geteld en de gegevens doorgegeven aan de Vlinderstichting.

Bij elkaar zijn er 1388 vlinders geteld, verdeeld over 19 soorten. Minder dan in 2017, met name door de warme en droge zomer. Ook heeft een lid van de werkgroep in dezelfde maanden libellen geteld in het libellenreservaat samen met leden van de KNNV en de VWZ. Momenteel telt de werkgroep 3 IVN-leden en twee niet-IVN-leden, voldoende om de 'teltaak' goed te kunnen uitvoeren.

8. Natuur en ouderen en 'de natuurkoffer'

Met een enthousiast team is de werkgroep Natuur en ouderen weer verschillende keren met de Natuurkoffer op stap geweest. Zij bezochten zes tehuizen in Zoetermeer en een in Zoeterwoude. Graag zien ze ons in elk seizoen een keer verschijnen, maar meer dan één, soms twee keer per jaar is niet mogelijk. Afgezien van de presentatie zelf vraagt ook het voorbereiden de nodige tijd. De ervaringen met de bewoners, waar onder veel bejaarden met dementie, waren ook dit jaar weer bijzonder positief.

In 2018 is de samenwerking met zorginstelling Buytenhaghe voortgezet: vanuit de gidsendag in 2017 zijn twee concrete acties op gang gekomen waarbij IVN samen optrok met deze instelling: het ontwerpen van een parkkaart van het Binnenpark voor ouderen en hun begeleiders en het maken en uitvoeren van een beplantingsplan voor het dakterras van Buytenhaghe. De parkkaart is aangeboden aan de instelling, maar tot op heden werd er weinig gebruik van gemaakt. De beplanting van het dakterras verloopt goed.

9. Duurzaamheid

De werkgroep duurzaamheid heeft in 2018 geen duurzaamheidwandeling georganiseerd. Deels omdat de laatste wandelingen in 2017 weinig bezoekers trok. Nagedacht wordt over het ontwikkelen van een duurzaamheidsfietsstocht i.s.m. het platform Duursamen Zoetermeer. Wel heeft de werkgroep samen met de gemeente deelgenomen aan de organisatie van een bijeenkomst over bijen (Zoetermeer Zoemt – bijenlandschap) van 7 april 2018 en activiteiten van het platform Duursamen Zoetermeer, waaronder het debat over 'Extremen in het waterbeheer in de stad' van 10 oktober 2018 en de netwerkbijeenkomst van 17 september en 3 december. Ook is deelgenomen aan de Samenspraak Schaalsprong.

D. Afdelingsactiviteiten

1. ALV 3 mei

Bij deze ALV waren 14 mensen aanwezig. De bespreking van de jaarstukken leverde weinig vragen op: zowel het Jaarverslag 2017 en de Financiële rapportage 2017 werden door de aanwezige leden vastgesteld. Tevens werden de nieuwe statuten, noodzakelijk vanwege de wijziging van de landelijke statuten van IVN, besproken. Deze zullen in de ALV van november ter goedkeuring aan de leden voorgelegd. Tenslotte werd het Privacystatement van IVN Zoetermeer, noodzakelijk vanwege het per 26 mei ingaan van de AVG, behandeld en goedgekeurd. Voor de overige inhoud van deze vergadering wordt verwezen naar het verslag van deze vergadering.

Na de pauze volgde een uiterst boeiende en leerzame lezing door Cor Noorman over de Groenzoom.

2. 40-jarig jubileum

In 2018 vierde IVN Zoetermeer haar 40-jarig jubileum. Alle leden werden uitgenodigd op 12 mei dit jubileum te vieren op het landgoed kasteel Duivenvoorde, met een gezamenlijk lunch en rondleidingen in het park en het kasteel. 32 leden maakten deze dag tot een geslaagd jubileumfeest.

2. ALV 19 november

Bij deze ALV waren 18 leden aanwezig. Belangrijk onderwerp waren de nieuwe statuten. Deze werden door de aanwezigen goedgekeurd, maar omdat het vereiste quorum niet

aanwezig was, werd een tweede ALV uitgeschreven. Daarnaast werd het jaarplan 2019 besproken en akkoord bevonden. Voor de verdere inhoud van deze en andere agendapunten wordt verwezen naar het verslag van deze vergadering.

Na de pauze werd een inleiding gehouden over de renovatie van de Balijhoeve.

4. Gidsen- c.q. actieve ledendag

De 'traditionele' gidsendag werd gewijzigd in een bijeenkomst voor actieve leden, en werd gehouden op 6 oktober gehouden in de Balijhoeve. Een levendige bijeenkomst, waarin met name werd gebrainstormd over de toekomst van IVN Zoetermeer, en de plannen voor het komende jaar werden doorgenomen. Een geplande wandeling als afsluiting kon vanwege het weer niet doorgaan.

5. Het Lelieblad

Zoals gebruikelijk is er elk seizoen een Lelieblad verschenen. Een punt van zorg was al het tekort aan inbreng in het Lelieblad vanuit de leden. Op de ALV van 18 november was afgesproken om het nog een jaar aan te zien en om daarna te bezien welke maatregelen er eventueel getroffen moeten worden. De situatie veranderde in 2018 niet, reden om te besluiten het Lelieblad vanaf 2019 niet vier, maar twee keer per jaar uit te brengen.

6. De Nieuwsflits

Elke maand is weer een Nieuwsflits uitgebracht met berichten uit onze eigen afdeling en nieuwtjes/activiteiten van andere organisaties op gebied van natuur en milieu.

III. EXTERNE BETREKKINGEN

1. Ontwikkelingen op landelijk niveau

Het IVN landelijk heeft in 2018 dialoogsessies gehouden met haar regio's. De dialoog ging over de volgende vragen:

- Hoe kan IVN nog beter de verbinding maken met de samenleving en nieuwe vrijwilligers betrekken?;
- Hoe kunnen de Vereniging en de Stichting nog beter met elkaar samenwerken?
- Welke organisatiestructuur past bij IVN?

De dialoog heeft een aantal mooie gezichtspunten opgeleverd en geleid tot het instellen van het traject 'Samen meer bereiken'. In dat traject wordt onderzocht of het mogelijk en wenselijk is om de Vereniging (20.000 vrijwilligers) en de Stichting (150 beroepskrachten) weer onder te brengen in een organisatie/rechtsvorm. De uitkomst van dit traject wordt in 2019 verwacht.

2. IVN Regio Zuid-Holland

IVN Zuid-Holland heeft drie speerpunten van beleid waarmee ze de lokale Afdelingen ondersteunen:

- Natuur & Recreatie;
- Natuur & Gezondheid;
- Kind & Natuur;
- Natuur in de Buurt.

Vanuit Natuur & Gezondheid hebben wij ondersteuning gekregen bij onze activiteiten voor de zorginstelling Buytenhage. Marco Lurks is dit jaar verkozen tot voorzitter van IVN Regio Zuid-Holland.

Op de Landelijke Ledendag heeft Afdeling Alphen aan den Rijn de IVN Innovatieprijs in de wacht gesleept. IVN Alphen aan den Rijn en Parkvilla Filmhuis promoten elkaars activiteiten wat voor beide clubs tot een win-win situatie heeft geleid. Een mooie opsteker voor onze regio.

3. Stichting 't Westpunt

IVN Zoetermeer blijft deelnemen in de Stichting het Westpunt. Bestuurslid namens ons is Sinie de Jonge. Het Westpunt is een verzamelplaats voor excursies, die door verschillende verenigingen gegeven worden. Er ligt foldermateriaal van deze verenigingen en van de Gemeente Zoetermeer over diverse onderwerpen. Een aantal organisaties, waaronder IVN, hebben ook in 2018 op zondagmiddagen het informatie- en bezoekerscentrum bemenst.

4. Stichting Natuurlijk Zoetermeer

IVN Zoetermeer neemt deel aan voornoemde stichting. Doel van deze stichting is het nagaan van de mogelijkheden van een bezoekerscentrum in Zoetermeer. Bestuurslid vanuit onze afdeling is Stef Polman. Er heeft een aantal jaren geleden een inventarisatie plaatsgevonden van de mogelijkheden voor een centrum maar dit heeft toen tot niets geleid omdat de natuurverenigingen aangaven over onvoldoende financiële middelen en mankracht te beschikken om tot zo'n centrum te komen. De stichting leidt nu een slapend bestaan.

5. Contacten met de gemeente Zoetermeer

Onze Afdeling is vertegenwoordigd in het Natuur, Milieu- en Educatieoverleg. In dit overleg dat door gemeente wordt georganiseerd zijn de verschillende Natuur- en milieuorganisaties uit Zoetermeer vertegenwoordigd. Tijdens de vergaderingen informeren de ambtenaren van de gemeente en de vertegenwoordigers van de aanwezige groene organisaties elkaar over belangrijke gebeurtenissen op het gebied van natuur en milieu; zo blijven we goed op de hoogte van elkanders activiteiten.

6. Samenwerking met andere groene verenigingen

Tussen de KNNV, afdeling Zoetermeer en de Vogelwerkgroep Zoetermeer heeft een voorzittersoverleg plaatsgevonden. Naast de uitvoering van de bovengenoemde motie is gesproken over de mogelijkheden tot samenwerking. Dit heeft geleid tot een principe samenwerkingsovereenkomst met de KNNV, afdeling Zoetermeer. Deze overeenkomst moet nog nader worden ingevuld. Samen met de twee genoemde verenigingen is de Annet de Jong lezing georganiseerd en heeft de gezamenlijke Nieuwjaarsbijeenkomst plaatsgevonden.

Samen met de Stichting Vrienden van de Natuur- en Landschappentuin Zoetermeer is de Westerparkdag georganiseerd; zie kopje Westerparkdag. De samenwerking was bijzonder goed en zal worden bestendigd.

Er worden gesprekken gevoerd over mogelijke samenwerking met het Hof van Seghwaert.

7. Gebruikersplatform Balij

In 2018 is een begin gemaakt met het opknappen van het speelbos in de Balij.

Er is verandering gekomen in het begrazingsgebied richting Pijnacker, het gebied zal weer intensief begraasd gaan worden, het is verhuurd aan een boer. Aan alle gebruikers de vraag om goed waar te nemen welke veranderingen dit veroorzaakt, en deze door te geven.

Staatsbosbeheer heeft onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van Balij en Bieslandse bos. Er komen per jaar 2 miljoen bezoekers. Die worden ingedeeld in leefstijlgroepen, om zo het beleid beter af te kunnen stemmen op de wensen van de gebruikers.

De grootste groep gebruikers, 19 %, wil actief en sportief bezig zijn. De groep die voorlichting wil over dieren en planten, is de kleinste groep en neemt af.